

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

Aquest número 10 cts. per tot arreu

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

Els estralls de la Gran Guerra

Durant els quatre anys llargs de bogeria criminal que patí el món, des de 1914 a 1918, hom enrunà a França 743.883 cases i edificis, 23.000 dels quals eren fàbriques, tallers, botigues i establiments industrials.

Hom destruí 37.000.000 d'hectàrees de terra de conreu i el 90 per 100 de la producció siderúrgica, el 33 de la cotonera, el 94 de la llanera i el 70 de la sucrera.

Els deutes de guerra representen el 48'75 per 100 de la riquesa total d'Alemanya, el 40 de la de França, el 31'3 de la d'Itàlia i el 30 de la d'Anglaterra.

Alemanya ha de socórrer 785.000 ferits o invàlids de guerra, 234.000 nens amb dret a socors, 58.000 orfes, 200.000 vells que s'han quedat sense fills, 533.000 vídues.

La guerra va produir 10.000.000 de morts coneguts i identificats, 3.000.000 de desapareguts i 13.000.000 de baixes més a la població civil.

El total de morts ascendeix a 26.000.000 d'homes, als que s'hi han d'afegir 8.000.000 d'esguerrats i 20.000.000 de ferits.

Només els 13.000.000 de caiguts al camp de batalla, arrengrerats, arribarien de París a Vladivostock. Si s'aixequessin de les seves tombes i desfilessin davant de llurs botxins, la "revista" duraria sis mesos.

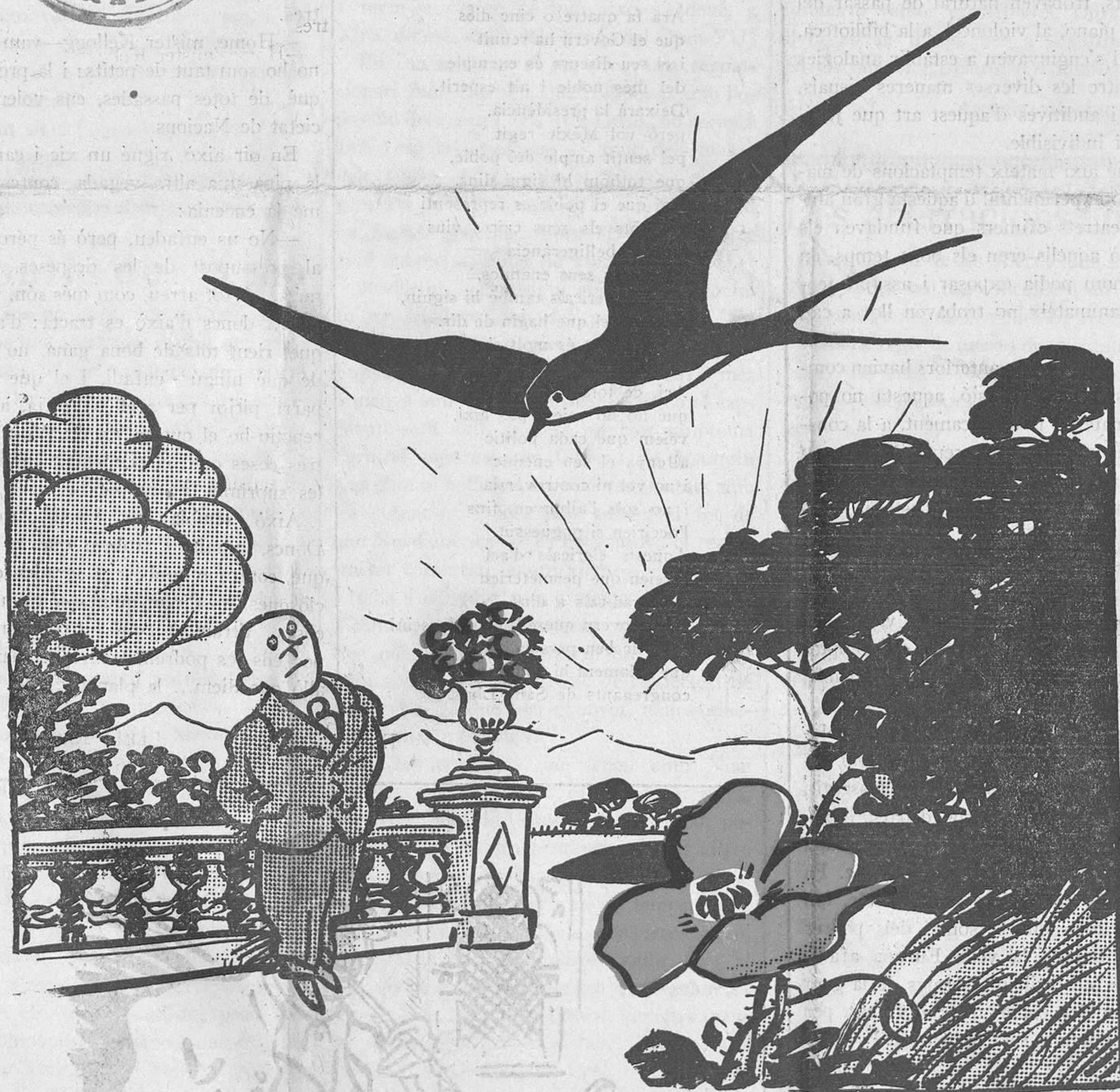
I prescindim dels 800.000 morts de gana i del nombre infinit de malalts, fallits, arruïnats i desenfeïnats.

Segons una estadística feta a l'Europa central, dels 3.500.000 d'hongaresos mobilitzats, no en tornaren a casa més que 524.000.

Una estadística francesa assegura que dels 39.600.000 habitants del país veí hom mobilitzà 8.140.000 per a l'exèrcit, 215.000 per a la marina. Les pèrdues foren 1.363.000 homes, és a dir, la sisena part dels efectius disponibles, la setena de la població masculina i la vigèsima de la població total.

Hi va haver un mort per cada 28 habitants de França, per cada 35 d'Alemanya, per cada 50 d'Austria Hongria, per cada 68 d'Anglaterra, per cada 79 d'Itàlia, per cada 107 de Rússia i per cada 2.000 dels Estats Units.

Un parlamentari nordamericà calcula els

ELS PRACTICS

—Jo no sé perquè aquest delit de descobrir el Pol Nord!
Com millor i menys perillós no és descobrir una torreta
com aquesta... i passar-hi l'istiu

EL BOSCH EN FLAMES

L'incendi de les Gavarres ha fet esclatar un crit de dolor arreu de Catalunya.

Una extensió de bosc, que en línia recta no es podria recórrer en quatre hores, ha estat reduït pel foc a cendres.

La riquesa forestal destruïda en suredes, pins i arbres de tota mena, era d'un valor immens.

I això, essent tan greu, fora el de menys, si dintre els límits de la conflagració i dels boscs incendiats no hi haguessin estat encabides nombroses masies i propietats rurals, que han sofert els efectes del cataclisme.

Cases, pellers, estables, conreus, tot, tot s'ha cremat i tot ha estat devorat pel voraç element.

A conseqüència d'aquesta calamitat imprevisible, no pocs pagesos i famílies han quedat a la misèria.

Els periòdics demanen uns cèntims per als damnificats.

No neguem nosaltres el modest òbol si podem donar-lo.

Les víctimes de l'estrall són catalans, són treballadors, són germans nostres.

Fa uns quants dies eren feliços, no els mancava el pa. Ara no tenen on caure morts.

Pietat per a aquests pàries de la terra, per a llurs dones, per a llurs fills...

danys i perjudicis de la guerra en 400.000 milions de dòlars.

Amb aquests diners es podria donar una casa de 2.500 dòlars a totes les famílies dels Estats Units, Canadà, Anglaterra, França, Bèlgica, Alemanya, Rússia i Àustria, amb mobles i tot.

I amb el que en restés, encara es podrien construir biblioteques, escoles a totes les ciutats dels països anomenats i pagar salaris de 2.000 dòlars a 125.000 mestres i al mateix nombre de mestresses.

I encara restaria capital per a comprar França i Bèlgica senceres, amb tot el que posseeixen en diners, finques i valors industrials.

S'ha de tenir en compte que 400.000 milions de dòlars en barres d'or pesen 800 milions de quilos i que per transportar-los caldrien 80.000 vagons, o siguin 1.600 trens amb 50 vagons cada tren.

"Remember!"

Per la transcripció

ANGEL SAMBLANCAT

La mort tràgica de Bokanowsky

Al camp d'aviació de Toul es va registrar, diumenge al matí, un tràgic accident que va costar la vida al ministre de Comerç i Comunicacions de França, M. Bokanowsky i demés ocupants de l'aparell.

El ministre i els seus acompanyants es dirigien a una festa aèria que havia de celebrar-se a l'Auvernia, quan hom ignora per quin motiu, poc després d'haver-se remuntat l'aparell, va perdre l'estabilitat i caigué violentament, inflant-se 700 litres de benzina que portava. Això va fer que tots els viatgers morissin cremats, sense que ningú hi fos a temps per a evitar la terrible desgràcia.

El tràgic sinistre, que ha omplert de dol França, ha donat motiu a què la Premsa parlés de certes anormalitats que presenten els serveis d'aviació d'un quan temps ençà, recordant, però, que el finat ministre s'havia proposat corregir-les malgrat exposar-se a què—com ha succeït—ell pogués resultar-ne víctima.

En aquest cas la seva mort significa un heroic sacrifici en compliment del deure, que mereix tots els respectes.

Aquest luctuós motiu ens impulsa a palesar al Govern de França el nostre condol més sincer.

Fusió i Confusió de las arts

Abans, a l'època del simbolisme, durant el qual l'art era als ulls dels escollits com una mena de religió, i l'estètica fou gairebé portada al grau d'una mística, hom sentí prou l'orgullosa sotragada de la revelació wagneriana, per no somniar una fusió de les arts.

La recerca d'una estètica i d'una crítica unitàries fou la d'una pedra filosofal per als joves sincers, ardents i refinats que, gairebé tots, trobaven natural de passar del cavallet al piano, al violoncel, a la biblioteca, al museu, i s'enginyaven a establir analogies estretes entre les diverses maneres visuals, plàstiques i auditives d'aquest art que judicaven un i indivisible.

Hi hagué així mateix temptacions de materialització experimental d'aquesta gran ambició als teatrets efímers que fundaven els joves. Però aquells eren els bons temps, en els quals hom podia exposar i assajar teories, que tammateix no trobaven lloc a cap banda.

Aquelles generacions anteriors havien comprès que si hi havia fusió, aquesta no podia ésser material i sí, únicament, a la consciència, per efecte d'una sensibilitat prou aguda per a commoure's successivament, davant el quadre, el monument, l'estàtua, l'orquestra, el ritme. Sembla, tanmateix, que aquesta idea actualment reapareix. L'home de l'hora present és massa desitjós de cercar sensacions noves per no voler vibrar per tots el mitjans. Solament que, en comptes d'una fusió raonable, metòdica i plausible, és una confusió el que apareix.

Es així que hom s'acosta a l'audició colorada i a la "poesia pura". El que vol representar aquesta expressió buida de sentit, ha estat objecte de furiosos debats. Això, després de tot, no és altra cosa que una mena de retorn a un cert primitivisme. Fa molt de temps que aquest primitivisme, tan quimèric, o més, que el somni dels pobres simbolistes, tempta la vella Europa afadigada, on els més brillants assaigs de la gent de talent semblen condemnats al fracàs, per l'oblit de l'humil sosteniment del sentit comú.

Fa més de quaranta anys que Barrés felicitava una mica burlescament el seu amic Moreas "d'ajuntar les síl·labes de les seves canticelles amb la seguretat que un salvatge ajunta les pedres dels seus collars de danses". I hom no podia encara, aleshores, preveure la negrofília, la "jazz" i els èxits de Josefina Baker.

Fer retrocedir la pintura a una combinació de plans colorits que basti al plaer

dels ulls, sense objecte definit, és abdicar tota superioritat d'expressió psicològica, de l'art oriental únicament decoratiu. Proclamar que el poema és un cant, que la combinació de timbres i de ritmes engendra un encís misteriós, tan important com el sentit mateix, és constatar una veritat que precisa la distinció fonamental entre la poesia i l'eloqüència rimada, cosa que ningú no nega, després del profund ensenyament de Mallarmé. Però, donar la preeminència absoluta al sentit musical, és una tal confusió, que va a parar a la més insubstantial fullaraca.

Es al servei d'un pensament lúcid, d'una idea, d'un sentiment, que els sons i els ritmes aconsegueixen la seva més alta virtualitat: per ells mateixos no constitueixen altra cosa que el més pueril dels jocs. Quant a l'audició colorada, diguem que fa quaranta anys que hom tractà d'afegir-hi la satisfacció olfactiva, per l'emissió de perfums consecutius a la recitació i el cant. Constatem humilment que els organismes inferiors, els moluscs, per exemple, percebeixen els sons i els colors. Es sense ironia, però, que establim aquesta analogia de fet, entre el primitivisme de les percepcions dels moluscs i les que s'esforcen a trametre'ns, creient-se molt ardits, els sobrerrealistes que recorren a la confusió voluntària dels dominis de la retina i de l'oïda.

Calles a Mèxic

El que ha fet Calles a Mèxic no ho faria ningú ací. Si hi ha un dictador simpàtic ho és en Calles per a mi. Ara fa quatre o cinc dies que el Govern ha reunit i el seu discurs és exemple del més noble i alt esperit. Deixarà la presidència, però vol Mèxic regit pel sentit ample del poble, que tothom hi sigui dins. Vol que el poble es representi per tots els seus caires vius i dóna belligerància àdhuc als seus enemics, que els clericals també hi siguin, per a di el que hagin de dir. Aquest gest és molt simpàtic; Calles és l'home sublim. Ací, de tota la vida que no ho veiem pas així, veiem que cada polític allunya el seu enemic i no vol ni controvèrsia i no sols l'allunyen, fins l'occidien si poguessin. Aquests clericals d'ací ¿creieu que penmeterien tenir radicals a dins d'un Govern que ells fabriquessin? Joestic ben persuadit que solament hi voldrien congregants de Sant Lluís.

FLIC

LLUÍS RAMÍREZ CARULLA

El pacte Kellogg

Ja deuen saber que s'ha signat, oi? Doncs ja poden respirar i dormir tranquils. D'ara en avant, la guerra—que s'ha declarat fora de llei—serà una cosa de l'altre planeta, car en aquest, és difícil que n'hi hagi. Amb aquesta declaració oficial, però, s'ha palesat el "mea culpa", confessant que fins ara la guerra era dintre de la llei, però no hi fa res. El que interessa és que ara ja no hi sigui, i això ho deurem a l'esperit—sec—de Mister Kellogg, que no ha parat fins a copsar la conformitat de totes les nacions d'upa. Espanya no ha signat encara, però estiguin tranquils que també signarà, puix, si com digué Briand, "les nacions, per manifestar llur privança, no estaran mancades de mitjans militars", com dimoni no ha de firmar? Per altra banda—i això ho digué mister Kellogg entre pipa i pipa—ara, els Estats podran alliberar-se del deute, puix podran reduir al mínim les despeses d'exèrcit i marina, deixant sols armat el cos—diguem-ne urbà—per a l'orde interior, o bé organitzar la partida de la porra.

—Perquè, a veure—ens digué Kellogg—què en feu vosaltres de tanta gent armada? Si algú us volgués atacar ¿no estariem, no estarem, tots els que ens hem compromès amb la signatura, disposats a defensar-vos? ¿Doncs què n'havem de fer de sostenir tantes despeses? El que heu de fer és suprimir-les, i, de passada, fer com nosaltres, que fins estalviem la beguda. Es clar que de tant en tant, farem avions i vaixells, però sols amb mires d'ajut als petits com vosaltres.

—Home, mister Kellogg—vam replicar—no ho som tant de petits; i la prova està en què, de totes passades, ens volen a la Societat de Nacions.

En oír això, rigué un xic i carregant-me la pipa una altra vegada, contestà, mentre me la encenia:

—No us enfadeu, però és perquè ajudeu al pressupost de les despeses,... pel demés... A tot arreu, com més són, més riuen, no?... doncs d'això es tracta; d'anar rient, que, rient tots de bona gana, no hi ha por de què ningú s'enfadi, i el que s'hi encaparrí, pitjor per a ell!... Vaja, adéu-siau i repetiu-ho el que us he dit. Vosaltres teniu tres coses que se us menjen i que fins que les suprimiu, no anireu bé.

Això sembla un trenca-closques, oi? Doncs, nosaltres trobem que té raó. Ara que, com que també ens agraden els trenca-closques, no direm quines són aquestes tres coses. Altrament ¿què en treuriem, si tampoc ens les podem treure del damunt? Es allò que diem... la planeta...

L'ALFABET LLATI A TURQUIA

—Ara no sé si Alà s'escriu amb H ó sense

ELS SATISFETS

—Diueu que hi ha molta misèria
—No en faci cas. Ho diuen sempre, però són calúmnies

Nova orientació de "La Publicitat"

El senyor Rovira i Virgili, que havia dirigit "La Publicitat" fins fa poc temps i que, darrerament, n'era redactor i conseller, ha dirigit una afectuosa lletra al senyor Bofill i Mates, manifestant-li que havia pres la resolució de desfer el pacte polític periodístic que el lligava a l'esmentat diari català i que, per tant, recavava la seva llibertat d'acció en tots sentits.

De resultes d'això, el senyor Rovira i Virgili, des de "La Nau" ha manifestat que aixecava de nou la bandera política de Pi i Margall. Això vol dir que tornarem a tenir-lo al nostre costat, car nosaltres som on erem i on el senyor Rovira Virgili ens ha conegut sempre.

Ben vingut sigui l'illustre periodista i bon company de lluita.

Batibull de Xina

Si Xina fos un país més a l'estil semític; si no fos una terra que d'ençà que existeix—i mireu si en compta de milers d'anys!—no ha estat un moment en pau—que ara si els blancs, que si ara els negres; que si manxús, que si mongols; que si els huns, que si els altres; que si els de dalt, que si els de baix, etc., etc.—, d'aïtal manera que el que succeeix a Mèxic, a Portugal, a Albània, és cosa d'ahir; si Xina, repetim... no fos Xina, a aquestes hores podríem ben bé cantar "Alleluia!" per als sudistes. El més lògic, després de l'assassinat de Xang-Tso-Lin, era que el partit nordista se n'anés a Can Pistras; que la posició magnífica dels exèrcits del Sud s'afermés; que Xang-Kai-Shek i Feng-Yuh-Siang, i els altres generals que van amb ells, establissin, amb el Kuo-Ming-Tan, un govern únic, ferm i que prometés durada... Això era el més lògic, repeteixo, i també procedent, no? Doncs, què és cas! Encara que és un xic difícil saber en realitat què passa en aquell llunyà ex-Imperi, endevinem que ni hi ha govern únic, almenys que prometi esdevenidor, ni entre els cabdills sudistes prou entesa per a compondre'l (el recel que inspira aquest Feng-Yuh-Siang, aquest general cristià!), ni els nordistes deixen de fer-los piano, piano la traveta, ni... Res: que els xinesos poden ben dir, si fa o no fa:—Tal érem, tal som.—

El mal és que els sudistes, per fer prevaler les doctrines de Sun-Yat-Sen, no han tingut més remei que fiar-ho als sabres d'uns quants senyors generals, per tal de què aquests els ensenyessin a uns quants senyors bandits. Han guanyat—per ara—els

primers. Però, a Xina, dona la casualitat que els senyors generals, que, quan els convé, particularment, fan ali amb els senyors bandits, entre ells no poden veure's ni en pintura. No els manca motiu per a tenir més por dels lladres que Harpagon. I bé: a l'hora de repartir els càrrecs i demés—no n'hi ha cap que treballi per amor a l'art—no s'entenen, i comencen les garrotades.

Fins que amb aquestes discussions, és clar, arriba l'altre, que també es general, sinó que sap més de gramàtica parda que de ciència militar, me'ls clava pana, i, el que és més bonic, es fica el botín a la butxaca.

Ja veuen si és divertida aquesta comèdia. I facin-se càrrec de què això s'esdevé, a Xina, de més enllà dels temps del Gran YU!

En confeccionar el seu programa revolucionari Sun-Yat-Sen, que comptava amb l'oposició dels restes dels mandarins, no comptà amb l'esgarriacries que — amic dels teus o dels altres—és el general xinès. Com els generals de tot el món. I és que a Xina hi ha massa generals. Com arreu. I mentre això succeeixi, Xina no anirà enlloc.

Nosaltres, però, sigui com vulgui, tenim fe en l'esdevenidor del poble xinès. Ha anat ja massa endavant, per què l'obra de Sun-Yat-Sen pugui perdre's. Tardará més o menys temps en solidificar-se, però al capdavall serà així. Ja n'és un bon símptoma l'actitud vigorosa del Govern de Nanquín engenant al botant els cèlebres tractats amb les potències. I n'és més encara el fet de què Nordamèrica—n'és bona prova el recent tractat comercial ianqui-xinès—, Anglaterra i Itàlia s'avinguin, més o menys de bon grat, a començar les negociacions per fer-ne d'altres més decents. Això vol dir que el govern sudista inspira un xic de respecte i de confiança. El que heu guanyat, amics xinesos, d'un temps ençà!

De les potències que tenen amb Xina tractats, com per a fer caure de vergonya, tres, com hem dit, sembla que ja s'han posat a to amb les circumstàncies. A les altres dues, França i el Japó, els vé molt malament de desfer ço escrit en els temps, per a ells, de les vaques grasses. Es de creure, però, que França no trigarà gaire a cedir. Ara, el Japó és altre cosa. Preveiem que aguantarà el punt fins al darrer moment, almenys mentre segueixi al poder el baró Tanaka, l'amic d'en Xang-Tso-Lin. Però, i després? El poble japonès no s'avé gaire amb la política d'aquest senyor, i el govern del Mikado s'hi pensaria una mica, si els Estats Units i les altres potències s'entenguessin amb Xina i ell es veïés isolat en el seu entestament de no voler acceptar la denúncia del tractat de 1896

Res: que tot això es presenta més interessant que el darrer número de "Catalunya Social".

J. AYMA MAYOL

Diàleg dels desconeguts

—Avui he rebut uns llibres.
—Es la millor ofrena que pot fer-se a un amic: uns llibres.
—Sí, senyor; trobo que té raó.
—Ho veu, home, com de tant en tant també estem d'acord?
—I de quina mena de llibres es tracta?
—D'uns que editen les "Publicaciones de la Escuela Levantina, Enciclopedia Escolar de Orientación Profesional".
—Està bé...
—Home, trobo que ho diu amb certa fredor.
—Sí; per què negar-li? Però no voldrà pas que m'interessi per uns llibres de criatures.
—En això ja no estem d'acord.
—Ah, no?
—No. ¿Per què no inestressar-se per uns llibres de criatures?
—Home, perquè una novella, per exemple, sempre és més divertida.
—Però és que a la vida hi venim a quelcom més que a divertir-nos.
—No se'm posi transcendental!
—No sigui ximple, i calli. Vostès es defensen de la intel·ligència amb aquesta brometa de "no és cosa transcendental". En la vida hom ha d'adoptar un to seriós i digne.
—Sí, és clar...
—Es el que ha fet qui m'ha enviat aquests llibres: Durany i Bellera. Quan tothom es dedica a escriure novel·les cursis o sainets idiotes o versos estraforaris, Durany i Bellera escriu llibres per a criatures, llibres en els que hi ha claredat i intel·ligència.

ANDREU BOSCH I BADÍA

Les aberracions en l'art

L'explicació de les aberracions artístiques d'una època no rau únicament en la moda, en l'esnobisme, en el deliri en fred de certs cridaners àvids de lucre i de prompta anomenada. Cal encara recórrer a un examen de causes psicològiques menys sospitades de la gent.

La part d'insconscient i de neurosi col·lectiva és gran en l'èxit dels extremistes de les arts. Hom compren moltes coses si a la crítica substitueix la clínica. Es en això que els metges capaços de pensar i d'escriure amb lucidesa poden aportar un concurs precíós.

A propòsit d'això el doctor Maurici Boigey acaba de donar amb el títol de "El llibre de la Cinquantena", una obra d'una gran riquesa de consells i observacions. Es-

tableix com el menyspreu de la vida, el forçament desenfrenat dels plaers immediats, el desig de diners, els estupefants, els esports brutals, es relliguen a una fadiga nerviosa col·lectiva, a un anhel de velocitat, de curiositat, de febre, que dona per resultat una història general del pensament.

Davant de l'assalt furiós del joves, per als quals totes les nocions de moral són subversives, l'home de cinquanta anys no sap si resistir o si adoptar-s'hi. L'obra de la qual parlem té el coratge de dir que som a una època de decadència artística. Cap art vigorós no pot existir en una època d'escepticisme, de sensualisme, d'ambició, de *surmenage* i d'afers deshonestos. Els pitjors excessos que hom ens vana com a virtuts, l'expressionisme, el freudisme, el prustisme no són més que els efectes d'una desnutrició mental. Hom creu veure la plèthora de la imaginació i no veu més que els deliris de la fam. Malgrat els manifestos, les combinacions, els *sabotages*, quants de fracassos personals!

Els vells procediments de la bona i resistent producció, cultura metòdica, aprenentatge de l'estil, refús de tota bohèmia, treball regular, modèstia i escrupol, resten els millors de tots.

El quinquagenari que ha conegut la gran guerra pot jutjar fermament i sobre proves: sí, hi ha pobresa sota la pretensió de l'immoralisme; sí, l'ambient social d'avui és en les pitjors condicions socials per a la producció de l'art; sí, això que s'intitula "l'élite" decanta a l'absurditat, a la inversió i a totes les misèries de la paradoxa, cara a una poesia que l'auto, la boxa i l'avió captiven més que els jocs de l'esperit...

Boigey en el llibre esmentat, ho demostra en unes poques pàgines admirables. Però recorda també que la cinquantena és l'edat de la rebusca i de la serenitat. Altrament, millor que de la perversió i de la mistificació, que de les ambicions i de les concessions, hom pot viure dels bells records i de l'amor, confiant en la natura que a la fi no ens deixa mai decebuts.

Les més altes i les més pures joies són gairebé sempre gratuïtes: les postes de sol, els boscos, la mar, els llibres, els concerts, els museus, les flors, la tendresa íntima. Així, recollits al nostre recó, podem judicar la demència que passa, i esperar noblement això que ni els fols ni els savis podran evitar...

AQUEST NUMERO HA ESTAT

VISAT PER LA

CENSURA GOVERNATIVA

Està per a sortir

BARCELONA,
cor de Catalunya

per LLUIS CAPDEVILA

Un volum en 8.ª, pessetes 4

L'ANGEL DE LA PAU

—Ara n'hi han dos: Stressemann i Briand. I sembla que faran feina.

Elogi del xiprer

Quan hom volta alguna casa de camp, algun xalet de xiprers, no manca mai qui s'entreté a fer alguna fantasia macàbrica. Tanmateix, la fusta incorruptible del xiprer, ¿no el farà més propi dels cementiris, símbols de l'eternitat?

Els xiprers, tan estesos a Provença, com l'olivera, la figuera i l'ametller, és igualment en el seu lloc a tot Catalunya. Cal lamentar que no hi sigui més freqüent. A tot arreu on es troba, a una ribera, a uns marges, a la vora d'un poble, dona immediatament un estil al paisatge, el mateix que a la més humil construcció.

Té, en tots els països mediterranis, dret de ciutadania. Per als antics, era una senyal de durada i els romans no construïen mai una vila, una casa de "colonos", sense plantar de seguida, al seu costat, un xiprer inseparable de tota fundació. I era natural que, havent estat guardià del seu dintell, el xiprer ho fou també de la seva tomba. Però a fi de temperar la tristesa de les imatges funeràries que pogués evocar, l'ornaven de roses.

Tanmateix, com gairebé tots els nostres arbres i les nostres flors, el xiprer ens ve d'Orient, de la Pèrsia, on té alguna cosa de blasó.

Car als poetes, com als miniaturistes, ceramistes i brodaters, és el motiu principal entorn del qual es desplega tota una fantasia, la gràcia i la riquesa d'imaginació dels artistes de l'Iran. Per a Saadi, Hifiz o Djami, representa un ideal de bellesa, i quan aquests poetes volen donar-nos una idea avantatjosa d'un efebe o d'una donzella, els comparen a un xiprer.

Hom no sabria concebre sense el xiprer certs llocs cèlebres. Despullades de xiprers, ¿què serien les colines de Sant Miniato, les viles d'Este i de Tivoli, els palaus del Bòsfor, l'Alhambra i el Generalife?

El xiprer juga un gran paper en la pintura italiana dels segles xv i xvi: Gozzoli els planta al seu "Paradís", i protegeixen amb llurs llances agudes la ruta triomfal recorreguda per l'enlluernador seguici dels reis màgics. És l'arbre plàstic per excel·lència. Té la rigidesa d'una columna. Equilibra el paisatge i el compona. Però, per comprendre això, basta més que res veure els jardins d'Espanya pintats pel nostre Santiago Russinyol.

La palmera, en canvi, ni a la nostra terra ni al nostre clima. Rei de les sorres enceses, és inseparable dels camells i dels cels fulgurants. Guardes de les ruïnes de les ci-

vilitzacions egípcies i semítiques, l'assimilem a imatges grandioses, esplèndides i desolades: piràmides i necròpolis tebanes, jardins babilònics, seguicis de la reina de Saba... Ha estat, doncs, un error d'assajar d'aclimatar-la entre nosaltres.

Plantem xiprers. El xiprer no és solament un arbre d'ornament. Sens dubte no dona fruits, però pot ésser utilitzat per a formar espeses muralles darrera les quals els cultius delicats són a l'abric dels vents. Tenen altrament, l'avantatge de prosperar als terrenys secs. Eternament verds entre la tristesa dels ramatges despulats, afirma l'eternitat de l'esperit mediterrani.

Reflexions de La Rochefoucauld

Si no tinguéssim orgull, no ens lamentaríem tant del dels altres.

L'interès parla tots els idiomes i representa tots els papers, àdhuc el del desinterès.

L'interès que cega els uns illumina els altres.

No hi ha amants que no s'avergonyeixin d'haver-se estimat, quan ja no s'estimen.

Poden existir dones que no hagin tingut mai amors, però és rar trobar-ne alguna que hagi tingut un sol amor.

Oscar Pérez Solís, ex-militar, ex-socialista, ex-comunista i ex-conspirador, ha estat indultat de la pena que li havien aplicat per haver conspirat: demés ha obtingut un càrrec important al monopoli de petrolis i porta camí de convertir-se en un veritable personatge.

Tot, gràcies al cas que va fer de les prediques del pare Gafo, que és una mena de pare Vallet que corre pel Nord.

Si els liberals poguéssim pagar tan esplèndidament les conversions, vindria amb nosaltres fins el senyor Rucabado.

A Grècia va iniciar-se una forta epidèmia de grip, que s'ha estès per Turquia, Bulgària i Egipte com un veritable flagell d'ídem. Hom diu que els atacats sumen molts mils i que moren com mosques.

Suposem que aquesta vegada no en diran la grip espanyola, sinó grega; car a Grècia és on han tingut veritable pega: pega... grega.

Vet ací una noia que no pot dir que mai no li ha fet mal el pa. Va ésser a Madrid on un fadrí despitat, perquè la promesa no volia fer-ne cas, va agredir-la amb un sac ple de llonguets i li va produir ferides de consideració.

Suposem que el jutge apreciarà les lesions com causades amb arma blanca, a no ésser que es tractés de pa integral.

A l'Asil de les Germanetes d'Arenys de Mar, va morir, fa pocs dies, el veterà carlí Sebastià Sans, a què la seva fidelitat al R., i la seva conseqüència política varen servir-li per a ingressar a l'esmentat asil.

Hagués pres exemple de molts correligionaris seus, que pateixen d'amnèsia hauria portat més capellans a l'enterrament... i fins bisbes potser.

Per el trasllat de 600.000.000 de lliures esterlines des d'una sucursal a l'altra, d'un Banc de Nova York, hom diu que es va emprar un regiment sencer proveït de metralladores.

Veritablement, el capital americà pot estar satisfet de la defensa que li presta el Govern. Altra cosa hauria estat si s'hagués tractat de defensar la llibertat dels treballadors.

El dia 25 del mes que som, es celebrarà a Roma un titulat Congrés de l'Automòbil, i hom diu que s'hi prendran acords molt importants.

Suposem que cap d'ells es referirà a respectar la vida dels que van a peu. Aquest és un acord que l'han de prendre els propis interessats, proveïnt-se de metralladores, que és una manera molt decorosa de fer-se respectar.

Un astròleg francès, no fa gaires dies, va publicar a "Le Matin", un article molt curiós, segons el qual, l'astre-Rei—que és una manera com qualsevol altre d'anomenar el sol—és una mena d'arc voltaic que pot apagar-se d'un moment a l'altre i deixar-nos completament a les fosques. Això donaria per resultat el refredament total del nostre planeta i el que la vida es fes impossible per a tothom.

Suposem que aquesta nova ha d'haver esfe-

reit els subscriptors del "Brusi" i de "La Vanguardia", que per un regular són gent ben apeixada; nosaltres, en canvi, ho hem llegit sense immutar-nos, car la vida se'ns fa tant impossible en l'actualitat, que per més que facin, ja no podem estar pitjor.

Diumenge passat els Requetès de Barcelona i de Terrassa varen fer una excursió a Sant Llorenç de Munt.

Aquests nois no poden perdre llur afecció a la muntanya, sols que, ara, en comptes d'anar-hi amb fusells s'han d'accontentar amb portar-hi costelles per a fer a la brasa.

Tot amb tot—pensaran ells—, nosaltres no ens podem estar de fer foc.

Eugeni d'Ors—"né" Xenius— va publicar un "Glossari", no fa molts dies, queixant-se de la misèria de la clerecia.

I ell què n'ha de fer? ¿No veu que els capellans, amb l'exercici de la pobresa guanyaran més aviat la glòria del cel?

Amb motiu de la signatura del Pacte Kellogg, a París, les sufragetes franceses intentaren fer una manifestació a profit de llurs ideals i la policia no ho va permetre.

Nosaltres, que no patim la ceba feminista, trobem que el famós Pacte havien d'haverlo signat les dones, i que la garantia més forta contra les guerres seria que abans d'iniciar-les fossin votades per un Congrés de mares de família.

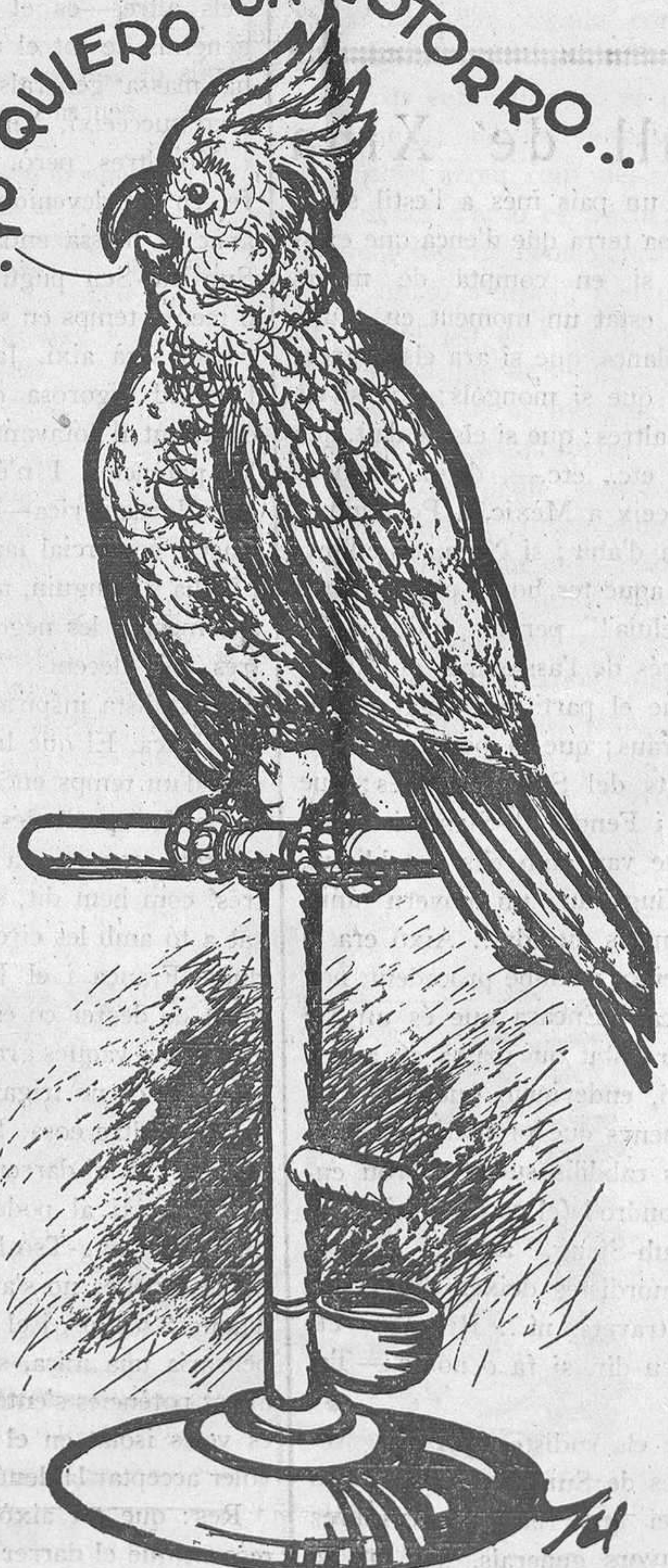
Quan les grans potències no volen que les dones intervinguin en l'afar pacifista, és senyal de què no porten molt bones intencions.

En ple Mississipi, el riu més cabdalós de Nordamèrica, s'ha descobert una illa on encara hi havia establerta l'esclavitud dels negres.

No té res d'estrany, quan a Nova York i en mig de Broadway s'hi troba funcionant l'esclavitud dels blancs sense que ningú se n'esgarri.

Imp. La Campana i L'Esquella. Olm, 8.—Barna.

!YO QUIERO UN COTORRO..

LA EPIDEMIA DE MODA